

PASTORAL OBRERA
ARXIPRESTAT SANT ANDREU-SAGRERA-BON PASTOR

8 maig 2015. Sant Andreu del Palomar.

ELECCIONS MUNICIPALS del 24 maig 2015

Jo voto... i tu? Elements de reflexió

1- Sentit i significat de la política

Política ve de polis que significa ciutat.

Expressa la preocupació pel bé comú, per la col·lectivitat.

La funció essencial de la política és donar resposta als problemes de la col·lectivitat.

La política, segons l'ensenyança de l'església, és la justícia en majúscula, la forma suprema de la caritat (amor="àgape", és a dir, amor desinteressat, fraternal, que intenta ser gratuït, però que ni demana una relació íntima, ni regular, ni amistosa, diferent de "filia" o amiat, o afeció per, i diferent d'eros, amor íntim, de parella...)

2- Política i democràcia

La paraula democràcia ("demos": poble i "cràcia" govern, significa poder del poble; i aristocràcia: govern dels "excel·lents", i històricament han estat els reis i nobles; i acràcia: no govern o anarquia; monarquia: govern d'una sola persona; oligarquia: govern d'uns pocs normalment de la mateixa classe social alta, d'una elit).

La democràcia no solament és un sistema polític sinó també, i sobretot, un projecte de vida en comú, un ideal de promoció humana sense límits, basat en la llibertat, la igualtat, la fraternitat i el compartir.

Es posa l'origen en l'antiga Grècia, tot i que no era una democràcia de tot el poble, i l'origen modern tal com l'entendem ara en la revolució francesa de 1789 i la creació dels EEUU, el 1776 (Declaració de la Independència).

Normalment les democràcies són Repúbliques ("Res": cosa i "pública", de tothom). Aquestes tenen un President de la República (EEUU, França, Itàlia...). Però en els països que han acceptat la modernitat, sobretot a Occident, en els que s'ha mantingut la monarquia per diferents raons, s'han constituït el que s'ha anomenat les monarquies constitucionals (Suècia, Holanda, Bèlgica, Anglaterra, Espanya...), en les que el rei normalment no té poder legislatiu, ni executiu, ni judicial, i hi ha una Constitució democràtica. De fet, anticipadament a la Corona d'Aragó i Catalunya, els reis havien d'acatar les lleis del país (com constitucions).

El fonament de la democràcia està en el reconeixement de la dignitat humana i en la vocació comunitària i fraterna.

La democràcia exigeix que els ciutadans siguin subjectes polítics, persones conscients, que pensin per elles mateixes, que siguin responsables, persones lliures.

La democràcia liberal, de tipus "burgès" (la revolució francesa va ser una revolució de la burgesia) és una democràcia representativa, per delegació (es voten a unes persones a les quals se'ls hi delega el govern del país, nació, regió o municipi). Donada la impossibilitat real d'una participació directa de tots en totes les tasques col·lectives públiques es va haver de buscar necessàriament mecanismes de representació: els partits polítics.

Els partits polítics són organitzacions estables que tenen com a objectiu la conquesta i l'exercici del poder polític per a configurar la societat d'acord amb els seus principis. Són una peça fonamental del sistema democràtic. També ho són els moviments sociopolítics i culturals.

En aquest tipus de democràcia hi ha la distinció de poders (Montesquieu): poder legislatiu (Parlament), poder executiu (Govern) i poder judicial (Tribunals, jutges, fiscals...).

És una democràcia parlamentària (el Parlament pot tenir una o dues càmeres: la de Diputats i la del Senat). I entre les democràcies modernes n'hi ha de més presidencialistes (prioritat del President per sobre del Parlament) i de més parlamentàries (prioritat del Parlament per sobre del President i del govern).

La URSS s'autoanomenava democràcia popular, pel fet d'aplicar la doctrina marxista de la "dictadura del proletariat" que és dictadura envers les capes altes, per la patronal, i democràcia envers el poble, que participa en la marxa de la societat. De fet és difícil parlar de la URSS com democràcia i també que hagi aplicat autènticament la doctrina marxista, fou més aviat una "oligarquia" d'un nou funcionariat (la nomenclatura).

Avui dia es parla de democràcia participativa (es tracta no sols participar en les eleccions, sinó de forma permanent i diversa en consells, taules, manifestacions, vagues, manifestos, denúncies...).

També, fa temps, que es parla de democràcia econòmica, és a dir, democràcia en les decisions dels llocs de treball, el que seria una altra forma de direcció de les empreses, portada pels treballadors/es. Les cooperatives serien un inici, un germen d'aquesta democràcia econòmica (autogestió...).

3-Tots fem política

Tots fem política (més enllà dels partits polítics), quan participem en manifestacions i vagues, fem escrits de denúncia contra injustícies, practiquem l'atenció als immigrants, participem en centres juvenils, en moviments socials, en accions de voluntariat, en associacions de veïns, centres oberts i ateneus, participem en el comitè d'empresa o portem a terme tasques sindicals, etc.

Recentment hi hagut com cinc fases, a Catalunya, en els processos de participació social i política:

1ª Segle XIX i primera meitat del XX: moviments socials molt centrats en el moviment obrer (caixes de resistència, sindicats, ateneus obrers, associacions corals, cooperatives i aparició dels partits obrers d'esquerres...). Continuen avui en dia els sindicats, els partits d'esquerres i alguns centres de "marca" obrera.

2ª Anys 60 i 70: moviment popular ciutadà, molt centrat en l'aparició de les associacions de veïns, i també en comissions de barri, centres socials, centres juvenils, comissions de festes, coordinadores d'entitats de barri, o de poble... Continuen les associacions de veïns i un fort desenvolupament del moviment ciutadà renovat, en lluites concretes per qüestions educatives, sanitàries, urbanístiques, d'equipaments...

3ª Anys 70, 80 i 90: Comencen a tenir força els moviments més alternatius, molts d'ells nascuts en el maig del 68 francès. L'ecologisme, el feminisme, el pacifisme, i al costat d'ells la reivindicació de la cultura popular (folklore, castellers, gegants, cant coral, teatre popular), de les cultures indígenes, autòctones, dels joves, de la gent gran... Tots aquests moviments estan força presents avui dia.

4ª Anys 80, 90 i fins ara: el voluntariat social sobretot pel tercer i quart món, i en favor dels immigrants, present actualment.

5ª Del 2010 fins ara: moviments que apareixen per dignificar de nou la política, la participació, i que denuncien la corrupció, la manca de democràcia, les retallades socials, i desitgen una regeneració democràtica profunda, i un cert canvi generacional en els actors polítics: 15-M, procés sobiranista a Catalunya (i en altres llocs d'Europa i Amèrica), Podemos, etc...

4- L'exercici del dret al vot

Hem de fer de l'exercici del vot un acte conscient de ciutadania.

La conquesta del dret de vot no ha estat fàcil en la història:

- a principi del segle XIX solament podien votar els més rics.
- a finals del segle XIX es va aconseguir, per la pressió del moviment obrer i de les classes urbanes actives, el sufragi universal masculí per a majors de 25 anys.
- després de la I Guerra Mundial les dones aconseguiren també el dret a vot; a Espanya, l'any 1931 amb la II República.
- el dret de vot es rebaixà primer a 21 anys i amb la Constitució actual als 18 anys.

Molta gent va lluitar per aconseguir aquest dret històric. Gràcies a la seva lluita la majoria de ciutadans i ciutadanes ara podem dir la nostra paraula... No obstant els índexs d'abstenció són actualment molt elevats. El nostre vot ha de ser plenament conscient i lliure.

5. Les eleccions municipals

a. Diversos tipus d'eleccions

- Generals a diputats a les Corts espanyoles (no es vota ni el president del govern, ni el govern, que normalment és el del partit amb més diputats-però que pot coincidir en que no sigui el més votat- o fruit de pacte entre diferents partits)
- Autonòmiques al Parlament de Catalunya (no es vota ni el President de Catalunya, ni el govern que també és el resultat de majories o pactes, com el d'Espanya)
- Municipals als Consells municipals (no es vota l'alcalde sinó el Consell municipal que surt segons la proporció de vots)
- Europees: es vota el Parlament europeu.

b. El municipi

Un **municipi** és l'entitat local bàsica de l'organització territorial i element primari de participació ciutadana en els assumptes públics.

El municipi gaudeix d'autonomia, té personalitat jurídica i plena capacitat per a l'exercici de les funcions públiques que té encomanades, per representar els interessos de la col·lectivitat respectiva i per gestionar els serveis públics la titularitat dels quals assumeixen.

Està format per:

- El terme municipal, àmbit territorial on l'Ajuntament exerceix les seves competències.
- Els veïns o habitants, persones residents en el municipi segons consta en el padró municipal d'habitants.
- L'organització municipal, conjunt de persones i béns ordenats per a la consecució dels objectius que es proposen.

Els municipis actuals es constituïren, utilitzant el nom d'*ajuntament*, a partir del 1812, quan es desplegaron les disposicions emanades de la Constitució de Cadis, de manera que amb anterioritat a aquesta data, no es pot parlar pròpiament de l'existència dels municipis, amb el concepte actual d'aquest ens administratiu.

A l'antiga Roma, un *municipium* era una ciutat lliure que era governada amb les seves pròpies lleis, tot i que els seus ciutadans gaudien del drets de la ciutadania romana.

6. Context actual sòcio-polític

Avui, a Catalunya, crec que la política, passa per aquests sis grans temes:

a. La Crisi econòmica produïda per una crisi financera i econòmica, que no la fan pagar a la banca sinó que l'estem pagant el poble. Darrera hi ha la crisi alimentària, ecològica i energètica. La política està supeditada a l'economia capitalista que amb grans negocis mundials domina els Estats i a través dels grans mitjans de comunicació segrega una cultura dominant apaciguadora de les capacitats transformadores del poble. Ni partits de dretes ni d'esquerres estan donant respostes i alternatives a la crisi (poden?).

b. L'encaix entre Catalunya i Espanya

La sentència del Tribunal Constitucional, sobre el nou Estatut votat per la població catalana, i aprovat en Corts, ens ha posat en un "impas". Ens trobem amb una demanda creixent d'independència. Quin camí pot seguir Catalunya?: el federalisme, el confederalisme, un Estat propi català, davant d'un autonomisme que sembla que ha tocat sostre? Certs grups de l'esquerra política encara veuen el sobiranisme català com a "burgès" i els costa descobrir la vessant popular del nacionalisme. Els costa també relacionar la lluita nacional amb la lluita de classes. Seria necessari retornar als anàlisis de Maurin i de Nin per recuperar la relació que hi ha entre la reconstrucció nacional i la superació del capitalisme.

c. La Desafecció-Insatisfacció i la democràcia. Cal una regeneració democràtica

Les institucions més valorades pels catalans són el sistema sanitari, l'educatiu, la seguretat social, les organitzacions medi-ambientals i les ONG. I les menys valorades són les administracions públiques, els sindicats, l'OTAN, els bancs i caixes d'estalvi i els que estan a baix de tot, són els partits polítics. Es valoren més les institucions amb accions informals (ONG, medi-ambientals...) i es menysvaloren les tradicionals (sindicats, partits...).

Al carrer hi ha una crítica als partits i als personatges polítics (corrupció, lideratges mediocres, poc pensament polític de fons, mirades a curt termini, dèficits en la utopia...)

De fet, però, segons l'enquesta, el nombre de persones que "no tenen cap interès per la política" ha anat disminuint del 1990 (52%) al 2009 (30,1%). En canvi, si observem el grau de satisfacció amb la manera com es desenvolupa la democràcia a Catalunya, ha disminuït (d'un 71% de "satisfets", el 2000 s'ha passat el 2009 a un 49,1%). Un 72% creuen que les decisions no les hauria de prendre el govern sinó els experts en cada matèria.

Possiblement una bona part de la població desitja que la democràcia sigui més participativa i no tant "dominada" pels aparells dels partits. Tot això explicaria, juntament amb les incerteses produïdes per la crisi, el moviment dels "indignats".

Caldria transformar la insatisfacció-desafecció política, vers una major consciència i participació popular.

L'esquerra (la dreta també) a vegades, sembla que tingui por del desenvolupament de la democràcia. No acaba de valorar la importància que tindria que els estrangers votessin,

que s'elegissin els alcaldes directament, que els partits presentessin llistes obertes, o que d'una vegada aprovin la llei de vegueries (suprimint les diputacions) i una llei electoral.

Ens cal introduir més els valors democràtics i el valor de la política a les escoles, a les associacions en els barris i pobles, a les confessions religioses.

La majoria de catalans s'ubiquen en el centre-esquerra. Els partits, per tant, en les eleccions cerquen aquest centre. Aquest fet combinat amb la sobredimensionalitat dels elements electorals i disciplinaris del partit (aparell i elit dirigent) en detriment de la dimensió pedagògica, captadora del que pateix i desitja el poble, els porta (en especial a les esquerres) a l'ambigüitat, i a una certa degradació de la seva tradició original. La funció aglutinadora, recollidora d'expectatives i mobilitzadora que defineix l'esquerra, ha quedat disminuïda i per això no han estat a l'alçada per orientar i canalitzar els moviments socials que van sorgint (sense la pretensió de controlar-los). Els partits han de ser fòrums de reflexió, de debat i d'elaboració de noves actituds i utopies.

En els partits que s'inscriuen en la tradició socialista, cal una reconsideració de la utopia socialista ("a cadascú segons el seu treball") per tal que impregni les seves polítiques i no es quedin en una bona gestió del capitalisme o en evitar els seus efectes destructius i amb unes polítiques socials, que esdevenen assistencialistes. Cal posar en qüestió de nou el mateix sistema capitalista. Per això cal una reflexió sobre les noves dimensions que el sistema ha adquirit (globalització, depredació, augment de la pobresa, segregació d'un discurs ideològic justificador...).

d. La Immigració i la diversitat cultural

A Catalunya actualment hi ha gent de quasi bé tots els països del món. El nostre país està acostumat a assumir moviments migratoris, en té una llarga experiència però actualment la pluralitat i la rapidesa en el temps en què s'ha donat el procés, el dificulta més. Les lleis d'estrangeria no ajuden a fer justícia als immigrants ni afrontar-ho amb serenitat. En les eleccions municipals passades han avançat les posicions xenòfobes. Hi ha un abonament, sobretot en les capes populars que han estat contaminades amb la idea que els immigrants competeixen amb ells en l'estat del benestar. En alguns casos les actuacions de les administracions privilegiant immigrants per por de ser acusats de racisme, pot produir racisme, en la població. De fet en els llocs on els consells municipals (per exemple a Lleida) han afrontat directament el problema i no han negat les dificultats, no hi hagut tants vots per la xenofòbia. No és fàcil gestionar la diversitat cultural i religiosa però no deixa de ser una gran riquesa cultural i econòmica pel país. Esperem que també la vitalitat i capacitats transformadores dels immigrants fecundin políticament el nostre país per avançar vers cotes més altes de cultura, llibertat, pau i fraternitat.

e. Les noves tecnologies han modificat la política informal (fòrums, blogs, xarxes socials convocatòries de manifestacions) que ha anat a l'alça, però no la política tradicional. Les noves tecnologies no solament han alterat els moviments polítics (processos al nord d'Àfrica, 15-M...) sinó que poden permetre la democràcia directa en referèndums, i fins i tot votant a casa. Els que participen en fòrums i xarxes són sobretot joves, estudiants i ideologitzats vers la dreta o l'esquerra. Aquesta revolució tecnològica portarà a grans canvis socio-polítics que els partits hauran d'entomar.

f. El fet religiós.

No es pot conèixer una societat sinó s'analitza el terreny religiós. I actualment està en una profunda transformació i és menysvalora aquesta anàlisi necessària per fer política. S'estan donant processos de substitució religiosa i espiritual enmig del nostre poble, que tenen repercussió en els imaginaris col·lectius i en la cultura i per tant afectaran als moviments polítics. Sovint les dretes s'han aprofitat dels sentiments religiosos del poble, i els han manipulat al servei de la seva política. Les esglésies s'han deixat controlar (a vegades han volgut elles controlar) per les institucions públiques, a canvi d'alguns privilegis. Per altra banda, encara pesa molt en certs sectors de l'esquerra que la religió és com una "malaltia" de la qual el poble s'ha de curar. Aquesta visió no permet col·laborar en la construcció d'una veritable laïcitat, sense caure en la posició bel·ligerant del laïcisme. El màxim a què s'arriba, és a respectar les conductes i el pensament religiós, tot percebent-lo com quelcom de l'esfera privada. Però costa molt encara comprendre positivament el fons humà de la religiositat i de la dimensió espiritual de les persones i dels pobles. El que seria més interessant és que les esquerres valoressin la força emocional, ètica, d'oferir sentit, de coneixement i interpretació simbòlica que tenen les religions i les espiritualitats, fins i tot per oferir sentit i esperança i per tant mobilització per la llarga marxa vers l'alliberament total.

g. En conclusió

Els partits de centre-esquerra i esquerra han fet govern en dues legislatures i s'han trobat amb la crisi econòmica molt difícil de gestionar (aquesta crisi està fent caure molts governs). Aquests governs no han fet una política agosarada d'esquerres. Tot plegat ha fet créixer la insatisfacció política i la crítica al sistema democràtic que tenim, poc participatiu.

Cada cop ens anem adonant que estem en una cruïlla històrica en la que apareixen noves forces polítiques, que el mapa polític està alterat i s'alterarà més. Estem en un moment en que Catalunya ja no pot tornar enrere en la seva desconexió de l'Estat espanyol i en uns moments de clara caiguda de "la careta" del capitalisme que mostra molt més les seves esquerdes i incapacitats per afrontar la desigualtat social i la depredació de la natura.

Seria molt convenient un treball d'aproximació entre el moviment sindical i els moviments: ciutadà, ecologista, feminista, pacifista, pel quart món, pel tercer món, de joves..., i tots aquells moviments que estan per una "política i cultura de la pau i de la solidaritat", i així seguir configurant un moviment internacional per una nova globalització, basat en els valors de la justícia, la llibertat, la pau i el pa, treball i cultura per a tothom.

Ens cal un moviment cultural que obri debat utòpic i ètic (que necessita de l'impuls, l'"aire", "l'ànima" de les espiritualitats i tradicions religioses i de les conviccions humanistes) que vagi més enllà de la política, però que tingui repercussió en la política (canvis en les lleis, noves lleis, més democràcia participativa, canvis en el règim laboral a favor dels treballadors, reelaborar la relació entre escola i treball...). Aquest moviment podria tornar a recuperar el valor bàsic de la política, la que ens fa a tots més humans. Una política propositiva, no feta de lamentacions o basada solament en les crítiques al contrincant.

h. Què s'hi juga en aquestes eleccions municipals del 24 de maig?

- Unes eleccions municipals són municipals i per tant compta molt el coneixement de les persones que es presenten, el que han fet (si ja han estat a l'ajuntament, o el que són i fan en la ciutat o poble en altres àmbits). Compta la seva coherència, sinceritat, transparència, honestedat, fidelitat, eficàcia, qualitat, disponibilitat, esperit de servei, coneixements, professionalitat, al servei de quines persones i grups estan... (“pels seus fruits els coneixereu”).
- Per tant s’hi juguen els temes candents, pendents, urgents i convenients concrets de cada municipi.
- Ara bé, qualsevol tipus d’elecció està en un context social, històric determinat, en un espai i un temps que marca i condiona les eleccions.
- Avui dia és innegable que encara que no es vulgui, aquestes eleccions municipals venen marcades pel moviment sobiranista que viu Catalunya, per la voluntat de molta part de la població de construir un nou estat català, una república catalana, ja que es veu que aquesta és la forma de relacionar-se amb les Espanyes, i de millorar el nostre estat del benestar i avançar en l’emancipació social.
- També venen marcades per la situació de crisi i per obrir camins de justícia social.
- I finalment, entre altres factors, per un desig generalitzat de regeneració democràtica, d’una lluita contra la corrupció, d’un redescobriments de la veritable política.

7. Per què votar?

a. Raons personals

1ª Per ser i sentir-me ciutadà .

2ª Per responsabilitat política com a ciutadà de participar en tot tipus de propostes on se'ns demana opinió, expressió, decisió...

3ª Perquè crec que la democràcia, la cultura, la vida associativa, es construeix en els pobles, les ciutats (municipis) i tant de bo la sanitat i l’educació fossin més municipals. La democràcia es fa, es viu, es construeix, es consolida, s’aprèn en les nostres associacions i en els municipis bàsicament.

4ª Per col·laborar (encara que sigui de forma de moment insuficient) en la construcció del municipi, base de la societat.

5ª Per incidir en més control de les altes finances i grans empreses.

6ª Per afavorir el procés del dret a decidir a Catalunya.

7ª Per afavorir unes millors relacions de germanor amb les Espanyes.

8ª Per avançar en els drets socials sobretot dels més desfavorits.

b. Reforçades per una tradició social

1ª Des de la revolució francesa: la tradició liberal, racionalista i republicana.

2ª La tradició el moviment obrer de justícia social, fraternitat, igualtat i llibertat col·lectiva.

3ª La tradició dels moviments populars: associacions, centres i ateneus culturals, mobilitzacions, manifestos...

4ª El catalanisme popular, el que creu que l'arrel del catalanisme ha estat obrer i popular (Josep Termes).

5ª La fidelitat a tots els nostres lluitadors avantpassats.

c. Reforçades per una tradició eclesial

1ª Una constant del magisteri eclesial a votar, a no abstenir-se.

2ª Una fidelitat als pobres.

3ª Un compromís per la participació política com a construcció del regne.

8. Què tenir en compte a l'hora d'anar a votar?

a. Distinció entre projecte de fons, utopies, estratègies, ètiques

- **El projecte de fons: el Regnat de Déu** manifestat en el missatge de l'evangeli de Jesús, és a dir, l'experimentar l'amor rebut i acollit per aquesta Realitat Amorosa profunda que està al "cor" de les persones, dels grups, de la història i la cooperació en estendre aquesta experiència en fets de pau, justícia, llibertat, servei, fraternitat arreu, i acompanyar la descoberta constant d'aquesta Realitat amb altres persones, tot i fent-ne festa en la comunitat dels seguidors de Jesús. Aquest projecte tant es viu en el dia a dia, en un mateix, en les relacions humanes, i en la construcció d'una societat més digna, en favor dels més necessitats, ara en el present, com en el futur, en l'esperança, en l'encara no. Per tant és una fe, una esperança i sobretot amor quotidià i a tothom.
- **La utopia** social, propera al Regne de Déu, i que imagina, desitja aquest Regne intentant concretar-lo en la societat. En aquest cas hi poden haver entre els mateixos cristians utopies diferents i compartides amb altres persones d'altres conviccions o d'altres tradicions religioses: utopia pot ser el socialisme, el comunisme, l'anarquisme, l'anar-comunisme, la convivència fraterna, una administració igualitària dels béns i serveis per a tothom on es dóna a cadascú segons les seves necessitats, i la llibertat personal i comunitària regna arreu. De fet les primeres comunitats cristianes, tal com les descriu els Fets dels Apòstols (en forma més de desig que de realitat), mostren un cert "comunisme llibertari", expressen els valors i elements "comunístics" bàsics, que es van trobant i es poden fer presents en diverses accions, situacions i propostes al llarg de la història de la humanitat.

D'alguna manera van concretar en el seu temps el desig del Déu Pare-Mare-Amor. Penso que són els elements inscrits en els desigs i aspiracions de les persones. Tota utopia comporta també **una ètica** i un conjunt d'actituds bàsiques humanes.

- **L'estratègia** a seguir per avançar vers la utopia que cadascú desitgi. I aquí les diferències encara poden ser més grans. Hi ha moltes estratègies per arribar a un objectiu. Per això hi ha diferents partits polítics que expressen els interessos de diferents capes i classes socials.
- **Les tàctiques** segons cada conjuntura del moment social i històric, per aplicar els objectius estratègics en cada situació i territori (temps i espai).

b. Les notes característiques que poden donar "color" avui a les estratègies i utopies serien:

- **Ecologista ("verd"):** per una societat sostenible, no depredadora de la natura.
- **Pacifista ("blanc"):** per una resolució dialogal i en pau dels conflictes i un procés gradual de desaparició del exèrcit, passant per la disminució i final desaparició del tràfic i comerç d'armes.
- **Feminista ("lila"):** per una igualtat entre home i dona, respectant i promocionant les diversitats, amb enriquiment mutu. Per un tipus de relació oberta, no possessiva, respectuosa, que passa per la feminització de les institucions, inclosa l'església.
- **Obrerista ("roig"):** seguint la tradició del moviment obrer: disminució de l'horari laboral, contractes i treball digne, vivenda per a tothom, associacionisme, cultura popular, accés als béns i serveis, participació política, catalanisme popular... I cal tenir en compte quart món i tercer món.
- **Internacionalista:** solidaritat i fraternitat universal i caminar vers una globalització coherent amb el projecte, utopia i estratègia.

c. El procés d'emancipació nacional i el procés d'emancipació social:

- Dos processos diferents que no s'han de confondre, ni fondre un en l'altre.
- Ni s'han de separar.
- Perquè estan vinculats. Avui a Catalunya, al meu entendre, l'avenç en el procés d'emancipació social, passa per tenir l'eina d'un estat català propi.
- La lluita de classes passa a Catalunya avui per:

- Una divisió de la classe empresarial, entre els més aliats amb els empresaris espanyols (els grans i alts empresaris) i els empresaris de la petita i mitjana empresa, catalanistes, alguns ja independentistes que necessiten l'eina d'un estat propi pel seu desenvolupament econòmic.
- La dialèctica Catalunya i Espanya, tant en quant a la manera d'entendre l'apropament del poder polític al poble (avançar en la democràcia participativa i real), com en el tema d'afavorir les capes socials més baixes. Dependria de qui gestionés políticament l'economia, que es podria afavorir més a les capes populars.
- CIU (que poden representar també els petits i mitjans empresaris) i el PSC en quant reflexen l'hegemonia de les noves capes mitjanes de tècnics, professionals, funcionaris, encara que presenten cada formació política programes diferents i aliances diferents i posicions diferents referents a la sobirania catalana.
- Els "indignats" que poden reflexar no solament les crítiques al sistema electoral, partitocràtic, financer i funcional, sinó també la contradicció entre les noves classes mitjanes benestants i unes infraclases on s'inclourien els joves amb futur incert (encara que alguns són fills de les noves capes mitjanes que no volen perdre el benestar dels seus pares), els aturats, els que treballen en precari o en l'economia submergida i el quart món.
- En l'església es reflexa, el conflicte de classes, amb la tensió entre la ultradreta que s'expressa en diferents portals i premsa, i l'església que en podem dir, dels 2 cavalls ("CV: segon Concili Vaticà) que vol més participació, responsabilitat compartida i una església acollidora, alliberadora, evangèlica, que respongui a les sets d'avui, en especial als més necessitats.

d. La proposta d'un sistema social amb més igualtat i justícia social, en favor de les capes populars: Via catalana, via europea, via mundial al "socialisme" ("a cadascú segons el seu treball") i vers el "comunisme" ("a cadascú segons lds seves necessitats"), i/o vers l'administració de les coses, sense Estat (anarquisme). No s'observen avui masses propostes de futur social, per part dels partits en aquest sentit.

e. La proposta d'una Catalunya sobirana, sigui independent de l'Estat espanyol, sigui en un Estat espanyol federal o en una confederació d'Estats hispànics, i sigui quin sigui l'encaix amb les Espanyes, dins d'un Estat federal europeu i d'un Estat federal mundial. Tampoc es veuen ni preveuen masses projectes polítics europeus (i menys mundials) d'estructura federal o confederal.

9. Anàlisi personal dels partits que es presenten

a. Els partits “tradicional” (la “vella política”?)

- Els partits de l'esquerra tradicional: **PSC, ICV i EUiA**
 - Potser han donat més importància a la dimensió electoral (aparell electoral dels partits) i no tant la dimensió pedagògica, concientitzadora, sensibilitzadora, captadora del que viu, sofreix i pensa el poble, la funció aglutinadora, recollidora d'expectatives, reivindicacions, i mobilitzadora. Potser s'han decantat més vers l'aparell disciplinari intern i no tant al que és més específic i definitori de l'esquerra, la dimensió humanitzadora, que fa avançar vers la utopia socialista o comunista tradicional. Els partits, i en especial els d'esquerra han de ser fòrums de reflexió, d'opinió i debat, d'intercanvi, d'exploració i elaboració de noves actituds i utopies. I si convé prendre idees bones de la dreta, cal incorporar-les, reinterpretant-les des de la perspectiva de l'afavoriment del poble i les capes populars.
 - Quan han estat en el govern, amb més o menys influència, s'han dedicat més a gestionar que no pas a fer política i fer avançar el país vers el socialisme. Fins i tot han fet polítiques econòmiques força dretanes. **ICV i EUiA** han estat un xic “corcó” per decantar els governs vers l'esquerra, però solament han aconseguit avenços en alguns àmbits.
 - Si el **PSC i el PSOE** són federalistes, caldria que precisessin els itineraris per arribar a un estat federal (Espanyol i Europeu) i mobilitzessin en aquest sentit com els independentistes han mobilitzat per la seva fita amb les consultes, i a la vegada han ofert passió, estímul a la política.
 - Per la situació del **PSC**, han aparegut diferents partits escindits del **PSC: Nova Esquerra Catalana** (Ernest Maragall) que ha participat en la fundació del **Moviment d'Esquerres** (MES amb Marina Geli, Montserrat Tura, Antoni Castells, Jordi Martí i Pia Bosch fins a Pere Almeda i Magda Casamitjana), **Avancem** (Joan Ignasi Elena) i altres. Caldrà veure com conflueixen, si es constitueix un partit socialista catalanista, quins desapareixeran, quins es fusionaran, etc... Ja Pasqual Maragall, fa més temps va crear **Ciutadans pel canvi**, ara desaparegut.
 - **ICV i EUiA** estan dividits en el tema nacional (ha aparegut la tendència dins d'ICV de “Compromís per la independència”), i en general, oficialment separen els dos processos, sense remarcar massa clarament la seva vinculació i encara estan molt condicionats per la percepció que el nacionalisme català és de signe “burgés” i dretà, i per la seva visceral “anti-convergència”.
- Els partits de centre-esquerra: **ERC**: la proposta independentista li ha donat “ales” i la combina amb la proposta de justícia social. S'ha inscrit en la tradició del catalanisme popular d'esquerres i en la tradició republicana catalana.

Sembla que ha superat anteriors conflictes interns. Amb els pactes amb CIU ha aconseguit relativament decantar decisions vers una major sensibilitat social. Ha aparegut alguna escissió com la de **Reagrupament Independentista** (Joan Carretero) i la **SI (Solidaritat Catalana per la Independència)** (Alfons López Tena i Joan Laporta).

- Els partits d'esquerra extra-parlamentària. Diferents escissions del partit comunista, trotskistes, maoistes, anarquistes, diversos partits ecologistes, de l'esquerra nacionalista, independentista..., que normalment no es presenten a les eleccions però fan les seves tertúlies, debats, escrits, i poden en moments determinats mobilitzar algun sector de la població...
- Els partits de centre-dreta: **CDC (i UDC?)** que ha pres el camí independentista (alguns diuen per tancar les seves propostes "dretanes" socials, però la qüestió és més complexa) intentant liderar el procés i que ha de trobar el nou camí (refundació) després del temps de govern de Jordi Pujol i de la caiguda del mateix. Sembla que volen recuperar (alguns) els seus orígens socialdemòcrates.
- Els partits de dreta:
 - **UDC**, que ha perdut força la seva sensibilitat social, i el seu origen que era un partit confederal. Està dividit i caldrà que es defineixi més, tant en l'àmbit nacional (el juny ho decideixen) com el social.
 - **PP** que està molt condicionat per l'actual govern espanyol, pels franquistes i per l'extrema-dreta.
- **Els partits d'extrema-dreta:** franquistes, falanges, feixistes... i el que ha tingut regidors: Plataforma per Catalunya, partit xenòfob, que manipula el malestar projectant les causes del mateix, en els immigrants.
- Els **Escons en blanc:** que si guanyen un escó renuncien a ocupar-lo (com a crítica al sistema) i donen els diners a una ONG.
- Partits "curiosos" per temes concrets: de pensionistes, de gais i lesbianes, anti-aurins, animalistes...
- Coalicions, agrupacions municipals d'independents en cada municipi. Alguns són llistes "fantasma", altres són noms diferents però que darrera hi ha un partit tradicional, i altres són realment independents que volen defensar el poble o la ciutat amb un esperit de servei real a la ciutadania, i altres per servir interessos urbanístics i econòmics particulars.

b. Els "nous partits" (de la "nova política"?):

- Els partits de l'esquerra: **CUP, Procés Constituent, Pirates, Podemos i altres**
 - **La CUP** ha tirat endavant un projecte amb un grau alt de participació popular i d'arrelament en el país i combina el procés d'emancipació social i el d'emancipació nacional, seguint la tradició del catalanisme d'esquerres. Han passat de l'experiència política llarga municipal a la parlamentària.
 - **Procés constituent**, que ha anat aglutinant més que com a partit, com a moviment, persones i propostes alternatives econòmiques, polítiques, culturals i nacionals amb una forta sensibilitat social.
 - **Pirates** i altres semblants que des de fa més temps indiquen i d'alguna manera volen canalitzar el malestar i la desafecció envers els partits tradicionals.
 - **Podemos**, partit amb força mediàtica, que canalitza el moviment del 15-M, la indignació, el malestar i vol emprar mètodes nous, però que està poc arrelat, amb poca experiència política al carrer (els seus líders i fundadors són més aviat professionals de ciències polítiques). Alguns havien estat militant o assessorant Esquerra Unida. No semblen clars ni definits encara, els seus objectius, les seves posicions i propostes sobre el tema social i el nacional. Són la mostra de les ganes de renovació política de la gent, expressen la desafecció envers els partits "tradicionals". És un partit nascut a Madrid que des de tal ciutat es presenta a tota Espanya. El que cada cop estic més convençut és que l'entrada de Podemos a la política catalana és una interferència aliena a nosaltres, i que pot emascarar el procés sobiranista.

- Els partits de centre dreta i/o dreta: **Ciudadans i UPyD (Unión Progreso y Democracia)**
 - **UPyD** (Rosa Díez que procedeix del PSOE) com a partit liberal, radical, progressista i espanyolista que sembla que vulgui oferir un tipus de política "nova" i ha tingut diferents aproximacions a Ciudadans, i entre va i vens no han arribat a cap acord.
 - **Ciudadans** apareix aquest partit de caire liberal amb líders més joves, sense massa definició en l'origen però que s'ha anat decantat vers posicions ben dretanes, a vegades amb un maquillatge esquerrà o progressista i espanyolistes.
 - A mi personalment, em sembla rar que un partit nascut a Catalunya s'hagi presentat a Andalusia i ara vulgui presentar-se a tota Espanya.
 - Sembla que vol omplir el buit creat pel PP, massa "franquista", corrupte i fruit de la "vella política".